

inferas, « Sedeunt in aeternum super sedem tuam, » id est, et filii tui et filii eorum, sed omnes si custodierint. Quid ergo si non custodierint? periiit promissio Dei? Non: sed ideo dictum est, et ideo promissum est, quia praevidit Deus: quid, nisi credituros? Sed ne aliquis quasi minaretur promissis Dei, et in potestate sua vellet ponere quod promisit Deus ut impleretur; ideo et « Juravit » dixit. In quo ostendit, quia sine dubio venturum est. Quomodo ergo posuit ibi, « Si custodierint? » Ne jam glorieris de promissis, et dimittas te non custodire. Tunc eris filius David, si custodieris: si autem non, non eris filius David. Filiis David promisit Deus. Noli dicere, Filius sum David, si degeneras. Si Judaei illud non dicunt, qui de ipsa stirpe nati sunt: (imo dicunt illud, sed delirant. Aperte enim Dominus ait, « Si filii Abrahæ estis, facta Abrahæ facite¹. ») Inde illos negavit filios, quia facta non faciebant.) nos quomodo nos dicimus filios David, qui de ejus stirpe non sumus secundum carnem? Restat ut filii non simus, nisi imitando fidem, nisi colendo Deum, sicut ille coluit. Si ergo quod tibi per stirpem non speras, per facta non vis assequi; quomodo in te complebitur, quia sedebis super sedem David? Etsi non in te complebitur, putas quia non complebitur? Et quomodo invenit eam in campis saltuum? Et quomodo steterunt pedes ejus? Qualiscumque ergo fueris, illa domus stabit.

XXI. « Quoniam elegit Dominus Sion, praelegit eam in habitationem sibi². » Sion, ipsa est Ecclesia, ipsa est et illa Jerusalem, ad cuius pacem currimus, quæ non in Angelis, sed in nobis peregrinatur, quæ ex parte meliore expectat partem reddituram: unde nobis Litteræ venerunt, quæ quotidie recitantur. Ipsa civitas, ipsa est Sion, quam praelegit Dominus.

¹ Joan. viii, 39. — ² Psal. cxxxii, 13.

XXII. « Hæc requies mea in sæcula sæculorum¹. » Jam Dei verba sunt. « Requies mea, » ibi requiesco. Quantum nos amat Deus, fratres, ut quia nos requiescimus, se dicat requiescere. Non enim ipse aliquando turbatur, aut sic requiescit: sed ibi se dicit requiescere, quia nos in illo requiem habebimus, « Hic habitabo, quoniam præelegi » eam. »

XXIII. « Viduam ejus benedicens benedicam, et pauperes ejus saturabo panibus². » Omnis anima quæ inteligit se desertam omni auxilio, nisi solius Dei, vidua est. Quomodo enim Apostolus describit viduam? « Quæ autem vere vidua est et desolata, speravit in Dominum. » Agebat autem de istis viduis, quas omnes dicimus in Ecclesia. Dixerat autem, « Quæ in deliciis agit, vivens mortua est: » et non illam numeravit inter viduas. Describens autem viduas sanctas, quid ait? « Quæ autem vere vidua est et desolata, speravit in Dominum, et persistit in precibus et obsecrationibus nocte ac die. Ibi subjicit. Quæ autem in deliciis agit, vivens mortua est³. » ergo Unde vidua est? Quia non habet auxilium aliunde, nisi solius Dei. Ille quæ habent viros, quasi superbunt de auxilio virorum: desertæ videntur viduae, et robustius est auxilium earum. Ergo tota Ecclesia una vidua est, sive in virginibus, sive in foeminis, sive in conjugatis, sive in maritatis foeminis, sive in adolescentibus, sive in senibus, sive in virginibus: omnis Ecclesia una vidua est, deserta in hoc sæculo; si sentit illud, si novit viduitatem suam, tunc enim auxilium præsto est illi. Nonne agnoscitis istam viduam in Evangelio, fratres mei, cum diceret Dominus oportere semper orare, et non desicere? « Erat quidam judex in civitate, dixit, qui nec Deum timebat, nec hominem reverebatur, et interpellabat eum quedam vidua quo-

¹ Psal. cxxxii, 14. — ² Ibid. 15. — ³ 1 Tim. v, 6.

» tidie, et dicebat; Vindica me de adversario meo. » Et interpellando quotidie vidua, fregit illum. « Ait enim ipse judex apud se, qui nec Deum timebat, nec hominem reverebatur: Etsi Deum non timeo, nec hominem erubesco, vel propter tedium quod mihi facit ista vita, vindicabo eam¹. » Si audivit judex malus viduam, ne tedium pateretur; Deus non audit Ecclesiam quam hortatur ut deprecetur.

XXIV. Item « Pauperes ejus saturabo panibus. » Quid est, fratres? Simus pauperes, et tunc saturabimur. Multi præsumentes de sæculo et superbi, Christiani sunt: adorant Christum, sed non saturantur. Saturati enim sunt, et abundant in superbia sua. De talibus dicitur, « Opprobrium eis qui abundant, et despicio superbis². » Isti abundant; et ideo manducant, sed non saturantur. Et quid de illis dictum est in Psalmo? « Manducaverunt et omnes divites terræ³. » Adorant Christum, venerantur adoraverunt Christum, supplicant Christo; sed non saturatur sapientia et justitia ipsius. Quare? Quia non sunt pauperes. Pauperes autem, id est; humiles corde, quanto plus esuriunt, tanto plus manducant: tanto autem plus esuriunt, quanto a sæculo inanes sunt. Qui plenus est, quid illi datus es, respuit: quia plenus est. Da mihi esurientem, da mihi de quibus dictum est, « Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur⁴: » et erunt hi pauperes de quibus modo dicit, « Et pauperes ejus saturabo panibus. » Quia et in ipso Psalmo ubi dictum est, « Manducaverunt et adoraverunt omnes divites terræ: » dictum est illic et de pauperibus, et prorsus eo modo quo et in isto Psalmo, « Edent pauperes, et saturabuntur, et laudabunt Dominum qui re-

¹ Luc. xviii, 1-8. — ² Psal. cxxii, 4. — ³ Id. xxi, 29. — ⁴ Matth. v, 6.

» quirunt eum¹. » Ubi dictum est, « Manducaverunt et adoraverunt omnes divites terræ: » ibi dictum est, « Edent pauperes, et saturabuntur. » Quare quando divites dicti sunt adorasse, saturati non dicti sunt; quando autem pauperes dicti sunt, saturati dicti sunt? Et unde saturati? Hæc saturitas, fratres, qualis est? Deus ipse est panis. Panis ut lac nobis fieret, descendit ad terram; et ait suis, « Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi². » Ideo illic in Psalmo, « Edent pauperes, et saturabuntur. » De quo satiabuntur? Audi quod sequitur: « Et laudabunt Dominum qui requirunt eum. »

XX. Estote ergo pauperes, estote in membris illius viduæ, non sit auxilium vestrum nisi in uno Deo. Pecunia nihil est, non inde auxilium habebitis. Multi propter pecuniam præcipitati sunt, multi propter pecuniam perierunt: multi propter pecuniam multam quæsiti sunt a raptoribus; tuti essent, si non haberent quare quererentur. Multi de amicis potentioribus præsumpserunt: ceciderunt illi de quibus præsumpserunt, et in volvunt eos qui de se præsumpserunt. Respicite exempla generis humani. Quid magnum est quod vobis dicitur? Non solum de his Scripturis ea loquimur, legite ea in orbe terrarum. Attendite non præsumere de pecunia, de amico homine, de honore et jactantia sæculi. Tolle ista omnia: sed si habes illa; age Deo gratias, si contemnis illa. Si autem inflaris inde, noli attendere quando eris præda hominum; jam diabolo præda es. Si autem de his rebus non præsumpseris, eris in membris illius viduæ, quæ est Ecclesia, de qua dictum est, « Viduam ejus benedicens benedicam. » Eris et pauper, de qualibus dictum est, « Et pauperes ejus saturabo panibus. »

XXVI. Aliquando autem, quod non est prætermitten-

¹ Psal. xxi, 27. — ² Joan. vi, 41.

dum dicere, invenis pauperem superbum, et divitem humilem: quotidie patimur tales. Audis pauperem quasi gementem sub divite, et quando potentior premit dives, tunc illum humilem vides; aliquando nec tunc, sed et tunc superbum: unde vides, quis esset, si aliquid haberet. Ergo pauper Dei in animo est, non in sacculo. Procedit aliquando homo habens plenam domum, uberes terras, multa prædia, multum auri et argenti, novit quia in ipsis non est præsumendum, humiliat se Deo, facit inde bene; ita cor ipsius erigitur ad Deum, ut noverit quia non solum nihil illi prosunt divitiæ ipsæ, sed et impediunt pedes ipsius, nisi ille regat et ille subveniat: et numeratur inter pauperes qui saturantur panibus. Invenis alium mendicum inflatum, aut ideo non inflatum, quia nihil habet, quærentem tamen unde infletur. Non attendit Deus facultatem, sed cupiditatem: et judicat eum secundum cupiditatem, qua inhiat rebus temporalibus; non secundum facultatem, quam non ei contingit adipisci. Unde de divitibus dicit Apostolus, « Divitibus hujus sæculi præcipe » non superbe sapere, neque sperare in incerto divitarum, » sed in Deo vivo, qui nobis præstat omnia abundanter » ad fruendum. » Quid ergo faciant de divitiis suis? Sequitur et dicit, « Divites sint in operibus bonis; facile » tribuant, communicent. » Et vide quia hic pauperes sunt: « Thesaurizent, inquit, sibi fundamentum bonum » in futurum, ut apprehendant veram vitam¹. » Cum apprehenderint, tunc erunt divites: quando autem non non eam adhuc habent, noverint se pauperes. Ita fit ut omnes humiles corde, et in charitate gemina constitutos, quidquid habuerint in hoc sæculo, inter pauperes suos muneret Deus, quos saturat panibus.

XXVII. « Sacerdotes ejus induam salutari, et sancti

¹ 1 Tim. vi, 17-19.

» ejus exultatione exultabunt². » Jam in fine Psalmi sumus, paululum advertat Charitas Vestra. « Sacerdotes » ejus induam salutari, et sancti ejus exultatione exulta- » bunt. » Quis est salutaris noster, nisi Christus noster? Quid est ergo, « Sacerdotes ejus induam salutari? Quot- » quot in Christo baptizati estis, Christum induistis³. Et » sancti ejus exultatione exultabunt. » Unde « Exultabunt » exultatione? » Quia induiti sunt salutari. Non in se. Lux enim facti, sed in Domino⁴: » nam erant ante tene- bræ. Et ideo subjecit, « Ibi suscitabo cornu David⁵. » Ut de Christo præsumatur: ipsa erit altitudo David. Cornu enim significat altitudinem. Et qualem altitudinem? Non carnalem. Ideo omnia ossa carne involuta sunt: cornu excedit carnem. Altitudo spiritualis, cornu est. Quæ autem altitudo spiritualis est, nisi de Christo præsumere; non dicere, Ego facio, ego baptizo; sed, Hic est qui baptizat? Ibi est cornu David. Et ut noveritis, quia ibi est cornu Da- vid, attendite quid sequatur: « Paravi lucernam Christo » meo. » Quæ est lucerna? Jam nostis Domini verba de Joanne: « Ille erat lucerna ardens et lucens⁶. » Et quid ait Joannes? « Hic est qui baptizat. » In hoc ergo exulta- bunt sancti, in hoc exultabunt sacerdotes: quia omne quod ipsorum bonum est, non est ipsorum, sed illius qui habet potestatem baptizandi. Securus ergo accedit ad tem- plum ejus omnis qui accepit baptismum: quia non ho- minis, sed illius est in quo suscitatum est cornu David.

XXVIII. « Super ipsum autem florebit sanctificatio » mea⁶. » Super quem? Super Christum meum. « Christo » enim meo cum dicit, vox est Patris, qui dicit, « Vi- » duam ejus benedicens benedicam, et pauperes ejus » saturabo panibus. Sacerdotes ejus induam salutari, et

¹ Psal. cxxxI, 16. — ² Gal. iii, 27. — ³ Ephes. v, 8. — ⁴ Psal. cxxxI, 17.

— ⁵ Joan. v, 35. — ⁶ Psal. cxxxI, 18.